

Briselē, 26.3.2013
COM(2013) 147 final

2013/0080 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu
samazināšanai**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2013) 73 final}

{SWD(2013) 74 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Šis paskaidrojuma raksts iepazīstina ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma mērķi

Ierosinātās regulas mērķi ir samazināt ātrdarbīgas elektronisko sakaru infrastruktūras izvēršanas izmaksas un uzlabot izvēršanas efektivitāti, šādā nolūkā visā ES ieviešot jau esošo labāko praksi un tādējādi uzlabojot apstākļus iekšējā tirgus izveidei un darbībai jomā, kas palīdz virzīt praktiski visu ekonomikas nozaru attīstību.

Vispāratzīts fakts ir tas, ka inženiertehniskie darbi veido galveno daļu no vispārējām tīkla izvēršanas izmaksām¹ neatkarīgi no izmantotās tehnoloģijas, pie tam aplēsts, ka dažām tehnoloģijām šis īpatsvars ir pat 80 %.

Nosakot vairākas dažādos infrastruktūras izvēršanas posmos tieši piemērojamas tiesības un pienākumus, var gūt ievērojamus izmaksu ietaupījumus. Šķēršļus ieguldījumiem un iekļuvei tirgū var pazemināt, atļaujot intensīvāk izmantot esošo fizisko infrastruktūru, paplašinot sadarbību saistībā ar plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras un novēršot šķēršļus ātrdarbīgiem sakariem gatavas ēkas infrastruktūras ierīkošanai.

Tāpēc šī iniciatīva pievēršas četrām galvenajām problēmjomām: 1) neefektivitāte vai trūkumi esošās fiziskās infrastruktūras (piemēram, kanālu, cauruļu, kabeļu aku, sadales skapju, balstu, mastu, antenu, torņu un citu balsta konstrukciju) izmantošanā, 2) trūkumi saistībā ar kopīgu izvēršanu, 3) neefektivitāte administratīvo atļauju piešķiršanā un, visbeidzot, 4) trūkumi saistībā ar infrastruktūras izvēršanu ēkās.

Katra no problēmjomām ir saistīta ar konkrētu posmu izvēršanas procesā, tāpēc, risinot šīs problēmjomas kopā, tiks izveidots saskaņotu un savstarpēji papildinošu darbību komplekss. Pētījumā aplēsts, ka tad, ja tiktu veikti pasākumi nolūkā risināt konstatēto problēmu kopumu, iespējamie kapitālizdevumu ietaupījumi operatoriem varētu būt 20–30 % diapazonā no kopīgajām ieguldījumu izmaksām², t.i., līdz 63 miljardiem euro laikā līdz 2020. gadam³.

Lai maksimāli palielinātu sinerģiju starp tīkliem, regula attiecas ne tikai uz elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, bet arī uz visām personām, kuru īpašumā ir fiziskā infrastruktūra, piemēram, elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes un kanalizācijas,

¹ *Analysys Mason*, 2008, *Analysys Mason*, 2012, *WIK*, 2008.

² *Analysys Mason*, 2012. Aplēses balstītas uz šādiem pieņēmumiem: 25 % no izvēršanas veic, izmantojot esošos kanālus, tādējādi šajā posmā ietaupot 75 % kapitālizdevumu, 10 % no izvēršanas veic, savienojot tīklu ar jauncelāmām dzīvojamām mājām, un tiek izmantota kopīga izvēršana ar citiem operatoriem/komunālo pakalpojumu uzņēmumiem, ietaupot 15–60 %, un 5 % no izvēršanas veic, savienojot tīklu ar daudzdzīvokļu mājām, kurās jau ievilkta vadi, ietaupot 20–60 %. Turklāt būs arī sociāli, vides un ekonomiski ieguvumi.

³ Aplēses pamatojas uz ieguldījumu scenāriju, attiecībā uz ko aprēķini veikti plašā pētījumā, kuru īstenoja *Analysys Mason* un *Tech4i2* (*The socio-economic impact of bandwidth*, 2013). Pētījumā prognozēts, ka Eiropas digitalizācijas programmas mērķus, kas izvirzīti platjoslas sakariem, izdotos sasniegt tikai tad, ja tiktu īstenots liela apjoma intervences scenārijs, proti, ieguldījumi nākamās paaudzes piekļuves (NGA) tīklos 211 miljardu euro apmērā. Lai aprēķinātu iespējamās ietaupījumus, šai summai piemēroja norādītās procentuālās attiecības.

siltumapgādes tīkli un transporta pakalpojumu infrastruktūra, kas ir piemērota, lai tajā izvietotu elektronisko sakaru tīkla elementus.

1.2. Vispārīgais konteksts

Kā teikts 2010. gada ziņojumā par vienoto tirgu⁴, telesakaru pakalpojumi un infrastruktūra Eiropas Savienībā vēl arvien ir ļoti sadrumstaloti pa valstīm. Nesenāks ziņojums par Eiropas integrācijas trūkuma radītajām izmaksām elektronisko sakaru nozarē⁵ ir parādījis, ka neizmantotais vienotā tirgus potenciāls ik gadu atbilst 0,9 % no IKP jeb 110 miljardiem euro.

Ātrdarbīga platjoslas infrastruktūra ir digitālā vienotā tirgus pamats un priekšnosacījums konkurētspējai pasaules mērogā, tostarp, e-komercijas jomā. Kā atgādināts paziņojumā "II vienotā tirgus akts"⁶, platjoslas pakalpojumu izplatības pieaugums par 10 % var dot IKP pieaugumu par 1–1,5 % gadā un darba ražīguma pieaugumu par 1,5 %⁷, un platjoslas pakalpojumu attīstības raisīta inovācija uzņēmumos rada nodarbinātību un līdz 2020. gadam, iespējams, var radīt 2 miljonus papildu darbvietaus⁸.

Būtiska daļa no šā neizmantotā potenciāla rodama tīkla infrastruktūras līmenī: atšķirīga regulatīvā pieeja tīkla izvēršanas jautājumā palielina izmaksas iekļuvei valstu tirgos, neļauj gūt apjomrādītus ietaupījumus pakalpojumu un iekārtu līmenī un traucē izstrādāt novatoriskus pakalpojumus, kas varētu rasties ļoti ātrdarbīgos tīklos, kuri nevainojami funkcionē pārrobežu mērogā. Lai gan piekļuves tīklu izvēršana bieži ietver noteikumus un procedūras, ko administrē vietējā līmenī, šādi pasākumi, tostarp vietējas nozīmes sekundārie tiesību akti, var netieši ietekmēt pakalpojumu sniegšanas brīvību un pamatot Savienības iejaukšanos⁹. Turklāt, pamatojoties uz LESD 114. pantu, Savienība arī iepriekš ir pieņēmusi tiesību aktus, lai veicinātu vietējās tīkla infrastruktūras izvēršanu, izmantojot atsaistītu piekļuvi abonentiņijām¹⁰.

ES nevar atļauties atstāt iedzīvotājus un uzņēmumus ārpus šādām infrastruktūrām un Eiropas digitalizācijas programmā ir izvirzījusi vērienīgus mērķus platjoslas pakalpojumu jomā: līdz 2013. gadam nodrošināt platjoslas pamatpakalpojumu pieejamību visiem eiropiešiem un līdz 2020. gadam nodrošināt i) visiem eiropiešiem – piekļuves ātrdarbīgumu virs 30 Mb/s un ii) 50 % vai lielākai daļai Eiropas mājāsaimniecību – interneta pieslēgumu ar ātrumu vairāk

⁴ "Jauna vienotā tirgus stratēģija", Mario Monti ziņojums Eiropas Komisijas priekšsēdētājam, 2010. gada 9. maijs.

⁵ *Steps towards a truly Internal Market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU Delft un TNO, laists klajā 2012. gada februārī.

⁶ COM(2012) 573.

⁷ *Booz and Company, Maximising the impact of Digitalisation*, 2012.

⁸ Komisijas aplēses balstītas uz dalībvalstīs veiktiem pētījumiem (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. un Ezell, S., 2009, *The UK Digital Road to Recovery*; Katz R.L. et al., 2009, *The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy*).

⁹ Tiesa *De Coster* lietā (C-17/00, [2001] Rec. I-9445. lpp., Nr. 37) atgādināja, ka visiem vietēja līmeņa sekundārajiem tiesību aktiem, kas ietekmē pakalpojumu sniegšanas brīvību, jāatbilst proporcionalitātes principam. Tādā pašā aspektā runājot par satelītantenām, Komisija Paziņojumā par brīvas preču un pakalpojumu aprites principu – 28. un 49. pants – vispārējo piemērošanu attiecībā uz satelītantenu izmantošanu (COM(2001) 351 galīgā redakcija) uzsvēra, ka, lai gan katras dalībvalsts ziņā ir tās iekšējā tiesību sistēmā paredzēt nosacījumus, kas jāizpilda, uzstādot un izmantojot satelītantenas, daži valstu noteikumi tomēr var ietekmēt to, ko iespējams uztvert. Tādējādi tie netieši ietekmē to, kā tiek izplatīts plašs klāsts pa satelītu pārraidītu pakalpojumu – kuri pēc savas būtības darbojas pāri robežām – piemēram, televīzijas un radio apraide kopā ar interaktīvajiem pakalpojumiem ("informācijas sabiedrības pakalpojumi"). Tāpēc šādiem valstu pasākumiem jāatbilst Līguma pamatprincipiem, piemēram, brīvai preču apritei un pakalpojumu sniegšanas brīvībai vienotajā tirgū.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 2887/2000 par neierobežotu piekļuvi vietējai sakaru līnijai, OV L 336, 30.12.2000., 4. lpp.

nekā 100 Mb/s. Šos mērķus būs iespējams sasniegt tikai tad, ja visā ES samazināsies infrastruktūras izvēšanas izmaksas.

1.3. Politiskais konteksts

Eiropas digitalizācijas programma ir vadošā iniciatīva, kas ietverta stratēģijā "Eiropa 2020", kuras mērķis ir rast ilgtspējīgus ekonomiskus un sociālus ieguvumus no digitālā vienotā tirgus, kura pamatā ir ātrdarbīgs un īpaši ātrdarbīgs internets un sadarbspējīgas lietojumprogrammas.

Tajā jo sevišķi norādīts uz nepieciešamību samazināt platjoslas infrastruktūras izvēšanas izmaksas visā Savienības teritorijā, tostarp izveidojot pienācīgu plānošanu un koordinēšanu un samazinot administratīvo slogu¹¹.

Eiropadome 2012. gada 1. un 2. marta secinājumos aicināja uz rīcību Savienības līmenī, lai nodrošinātu labāku platjoslas pārklājumu, tostarp samazinot ātrdarbīgas platjoslas infrastruktūras izmaksas¹².

Paziņojumā "II vienotā tirgus akts: kopā jaunai izaugsmei" šī iniciatīva norādīta kā viena no 12 pamatdarbībām, kuras veicinās izaugsmi, nodarbinātību un uzticību vienotajam tirgum un radīs reālu praktisku ietekmi¹³. II vienotā tirgus aktā paredzēts, ka Komisijas priekšlikums tiks pieņemts 2013. gada pirmajā ceturksnī. Eiropadome 2012. gada 13. un 14. decembra secinājumos aicināja Komisiju iesniegt visus galvenos priekšlikumus līdz 2013. gada pavasarim¹⁴.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTI

2.1. Sabiedriskā apspriešana ar ieinteresētajām personām

Komisijas dienesti no 2012. gada 27. aprīļa līdz 20. jūlijam rīkoja sabiedrisko apspriešanu, kurā ieinteresētās personas tika aicinātas izteikt viedokli par piecām jautājumu kopām, kas aptvēra visu tīkla izvēšanas ķēdi no plānošanas posma līdz galalietotāju pieslēgumam¹⁵.

Dažādas ieinteresētās personas no 26 ES un EBTA valstīm sniedza vairāk nekā simts rakstiskas atbildes. Lielākās respondentu kategorijas bija elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji (27) un to nozares apvienības (14), kā arī valstu struktūras, tostarp centrālās struktūras (22, tostarp 6 valstu regulatīvās iestādes (VRI) un 9 vietējās iestādes). Citu komunālo pakalpojumu sniedzēji (7) atbildēja galvenokārt ar nozares apvienību starpniecību. Atbildes sniedza arī iekārtu ražotāji (5) un inženiertehnisko darbu un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) nozares apvienības (6).

¹¹ "Digitālā programma Eiropai", Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, COM(2010) 245, 19.5.2010., jo īpaši 2.4.1. iedaļa.

¹² Eiropadomes 2012. gada 1.–2. marta secinājumi, EUCO 4/2/12, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st00/st00004-re02.en12.pdf>, 15. punkts.

¹³ Komisijas 2012. gada 3. oktobra paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, COM(2012) 573 final, 9. pamatdarbība.

¹⁴ Eiropadomes 2012. gada 13.–14. decembra secinājumi, EUCO 205/12, http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/134353.pdf, 17. punkts.

¹⁵ Ziņojums par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem ir daļa no ietekmes novērtējuma ziņojuma, kas pievienots šim priekšlikumam (ziņojuma I pielikums).

Kopumā respondenti atzinīgi novērtēja Komisijas nodomu ierosināt iniciatīvu, kas pievērstos inženiertehnisko darbu izmaksām platjoslas pakalpojumu izvēršanā visā vienotajā tirgū. Lielākā daļa respondentu apstiprināja, ka nepilnības un trūkumi, tāpat kā izmaksu samazināšanas potenciāls tiešām pastāv. Ieinteresētās personas skaidri atzina pastāvošās problēmas un vajadzību rīkoties. Tika ierosināti vairāki risinājumi – daži ļoti vērienīgi un daži mērenāki.

Līdztekus sabiedriskajai apspriešanai Komisijas dienesti izveidoja interneta diskusiju platformu, lai gūtu idejas no plaša ieinteresēto personu loka¹⁶.

Komisijas dienesti regulāri sazinājās ar galvenajām ieinteresētajām personām – gan no publiskā, gan privātā sektora –, kuras pārstāvēja visas iesaistītās nozares.

2.2. Pētījumi un citi informācijas avoti

Komisijas dienesti uzdeva veikt divus pētījumus: *Deloitte* – pētījumu par izmaksu samazināšanas praksi platjoslas pasīvās infrastruktūras izvēršanā¹⁷ un *Analysys Mason* – pētījumu šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma atbalstam¹⁸.

Turklāt Komisijas dienesti izmantoja papildu informācijas avotus, pētījumus un valstu (tostarp Vācijas, Spānijas, Francijas, Itālijas, Lietuvas, Nīderlandes, Polijas, Portugāles, Slovēnijas, Zviedrijas un Apvienotās Karalistes) labāko praksi¹⁹. Atbildīgie Komisijas dienesti arī vāca detalizētu informāciju ar valstu regulatīvo iestāžu starpniecību.

2.3. Ierosinātās regulas ietekmes novērtējums

Komisijas dienesti veica ietekmes novērtējumu²⁰. Turpmākai analīzei izvēlējās četras politikas iespējas.

1. iespēja. Līdzšinējais scenārijs: tiek saglabāta pašreizējā pieeja, kuras pamatā ir uzraudzība, izpildes nodrošināšana un norādījumu sniegšana.

2. iespēja. Veicināt efektivitātes pieaugumu telesakaru nozarē: tiek ieteikti pasākumi elektronisko sakaru tiesiskā regulējuma konsekvēntākai un saskaņotākai iemērošanai, ko veic valstu regulatīvās iestādes.

3. iespēja. Dot iespēju panākt efektivitātes pieaugumu starp nozarēm: tiek izstrādāts priekšlikums regulai, kuras mērķis ir starpnozaru sadarbības potenciāla atraisīšana (divas apakšiespējas – 3.a un 3.b – attiecīgi paredz tikai regulu vai regulu kopā ar ieteikumu).

4. iespēja. Pieprasīt panākt efektivitātes pieaugumu: tiek izstrādāts tiesību akta priekšlikums, kas papildina pašreizējo tiesisko regulējumu un prasa veikt pasākumus, kuri pārsniedz 3. iespējā paredzēto, piemēram, prasa sagatavot infrastruktūras atlantus, īstenojot uz izmaksām orientētu piekļuvi infrastruktūrai, pilnvaro īstenot sadarbību inženiertehnisko darbu veikšanā, pat ja tos nefinansē no publiskajiem līdzekļiem, un prasa ierīkot ātrdarbīgiem sakariem gatavu infrastruktūru arī vecās ēkās.

¹⁶ Sk. <http://daa.ec.europa.eu/content/special/crowdsourcing>.

¹⁷ Ziņojums, kas balstās uz *Deloitte* veikto pētījumu, attiecībā uz kuru veiktas arī salīdzinošās pārbaudes ar citiem avotiem, ir daļa no šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma ziņojuma (ziņojuma II pielikums).

¹⁸ Šis ziņojums ir daļa no šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma ziņojuma (ziņojuma III pielikums).

¹⁹ Šo avotu pilns saraksts atrodams ietekmes novērtējuma ziņojuma bibliogrāfijā.

²⁰ Ietekmes novērtējuma ziņojums pievienots šim priekšlikumam.

Veicot iespēju analīzi, galvenā uzmanība tika pievērsta it sevišķi izmaksām un ieguvumiem, kas rodas personām, kuras ir tieši ieinteresētas, un paredzamajai ietekmei uz ieguldījumiem tīklā un platjoslas pakalpojumu izvēršanā, un tika veikta plašāka makroekonomiska analīze par ietekmi uz patērētāju labklājību, izaugsmi, konkurētspēju un vienoto tirgu.

Ietekmes novērtējuma ziņojumā secināts, ka 3.a iespēja ir labākais pieejamais risinājums, ņemot vērā tās efektivitāti attiecībā uz apzinātajiem mērķiem, izmaksu un ieguvumu analīzi, efektivitāti un izmaksu samazināšanas potenciāla izmantošanas saskaņību ar vispārējiem ES politikas mērķiem saskaņā ar proporcionalitātes un subsidiaritātes principu.

Ierosinātā juridiskā instrumenta izvēle aprakstīta turpmāk 3.4. iedaļā.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Juridiskais pamats

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants. Šādu pamatojumu apstiprina priekšlikuma mērķi, ar ko tiecas uzlabot iekšējā tirgus izveides un darbības nosacījumus.

Turklāt, kā to apstiprina judikatūra, šis pants Savienības likumdevējam atkarībā no vispārīgā konteksta un saskaņojamā jautājuma konkrētajiem apstākļiem piešķir rīcības brīvību attiecībā uz vēlamā rezultāta sasniegšanai vispiemērotāko saskaņošanas metodi, it īpaši jomās, kurām raksturīgas sarežģītas tehniskas iezīmes²¹.

3.2. Subsidiaritāte

Ierosināto Eiropas iejaukšanos, kuras nolūks ir samazināt ātrdarbīgas elektronisko sakaru infrastruktūras izvēršanas izmaksas, attaisno subsidiaritātes princips.

Subsidiaritātes principam ir divi mērķi. No vienas puses, tas ļauj Savienībai rīkoties, ja problēmu nevar pienācīgi atrisināt, dalībvalstīm rīkojoties patstāvīgi. No otras puses, tas tiecas saglabāt dalībvalstu pilnvaras jomās, kurās ar Savienības rīcību nav iespējams panākt lielāku efektivitāti. Nolūks ir Savienības lēmumu pieņemšanas procesu iespējami pietuvināt plašai sabiedrībai.

Regulas priekšlikums vērsts uz konkrētu tieši piemērojamu tiesību un pienākumu noteikšanu nolūkā veicināt fiziskās infrastruktūras izvēršanas un inženiertehnisko darbu plānošanu un izpildi, tostarp paredzēti papildu noteikumi, kuru mērķis ir nodrošināt attiecīgās informācijas un administratīvo procedūru koordinēšanas pārredzamību. Turklāt tajā noteiktas prasības attiecībā uz ēkas fizisko infrastruktūru, ja tiek būvētas jaunas ēkas vai veikti kapitālās renovācijas darbi.

Iecerētie pasākumi balstās uz vairākās dalībvalstīs izmantoto labāko praksi, tādu kā esošās fiziskās infrastruktūras atkārtota izmantošana Lietuvā un Portugālē, esošās infrastruktūras pārredzamība Beļģijā un Vācijā, kopīga izvēršana Somijā un Zviedrijā, piekļuves tiesību un administratīvo procedūru vienkāršošana Nīderlandē un Polijā un ātrdarbīgas platjoslas infrastruktūras ierīkošana jaunās ēkās Spānijā un Francijā²². Dažas dalībvalstis ieviesušas pasākumus, kas zināmā mērā pat pārsniedz ierosinātos pasākumus, piemēram, Grieķija

²¹ Sk. Lietu C-66/04, 45. punktu, un Lietu C-217/04, 43. punktu.

²² Sk. *Analysys Mason* nobeiguma ziņojumu Informācijas sabiedrības un saziņas līdzekļu ģenerāldirektorātam par Eiropas Komisijas atbalstu tā ietekmes novērtējuma sagatavošanā, ko pievieno ES iniciatīvai par ātrdarbīgas platjoslas infrastruktūras izvēršanas izmaksu samazināšanu (SMART 2012/0013).

izveidojusi vienas pieturas aģentūru. Ierosinātā regula neskar šādus sīkāk izstrādātus noteikumus, kas paredzēti valstu tiesību aktos.

Regulas priekšlikums arī neskar nekādus konkrētus regulatīvus pasākumus – tostarp tiesiskās aizsardzības līdzekļu noteikšanu attiecībā uz tādiem uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū –, kurus veikušas valstu regulatīvās iestādes atbilstoši elektronisko sakaru tiesiskajam regulējumam Savienībā.

Paredzētie pasākumi Savienības līmenī ir nepieciešami, lai uzlabotu iekšējā tirgus izveides un darbības nosacījumus nolūkā:

- likvidēt šķēršļus vienotā tirgus darbībai, kurus rada valsts un vietējā līmeņa noteikumu un administratīvās prakses atšķirības, kas kavē Eiropas uzņēmumu attīstību un izaugsmi, nelabvēlīgi ietekmē Eiropas konkurētspēju un rada šķēršļus ieguldījumiem un darbībai pārrobežu mērogā, tādējādi traucējot īstenot brīvību nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus un tīklus, kas garantēta saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem. Kā piemēru var minēt, ka sadrumstalota un nepārredzama regulatīvā pieeja tīkla izvēršanas jautājumiem palielina izmaksas iekļūšanai katras valsts tirgū. Šāda sadrumstalotība traucē gan starptautiskiem uzņēmumiem, gan nacionāliem uzņēmumiem, kuri vēlas gūt apjomradītus ietaupījumus Eiropas līmenī, saskaroties ar aizvien lielāku konkurenci pasaules mērogā. Tā arī traucē izstrādāt novatoriskus pakalpojumus, kas varētu rasties ļoti ātrdarbīgos tīklos, kuri nevainojami funkcionē pārrobežu mērogā;
- veicināt platjoslas pārklājuma vispārēju pieejamību, kas ir digitālā vienotā tirgus attīstības priekšnosacījums, tādējādi palīdzot likvidēt nozīmīgu šķērslī, kas kavē vienotā tirgus izveidi, un vienlaikus veicinot teritoriālo kohēziju. Šos mērķus būs iespējams sasniegt tikai tad, ja infrastruktūras izvēršanas izmaksas samazināsies visā ES;
- īstenot ievērojamo neizmantoto potenciālu, ko piedāvā platjoslas pakalpojumu izvēršanas veicināšana un izmaksu samazināšana, tostarp, kad vien iespējams, visā ES ieviest jau esošo labāko praksi;
- racionalizēt efektīvus plānošanas un ieguldījumu procesus lielā apjomā, tādējādi veicinot Eiropas mēroga operatoru veidošanos;
- nodrošināt uzņēmumiem un ieguldītājiem vienlīdzīgu attieksmi un nediskrimināciju saskaņā ar "tiem mērķiem un uzdevumiem, kas ir cieši saistīti ar attiecīgo priekšmetu"²³ vairākos instrumentos, kuri jau ir paredzēti ES tiesībās, jo īpaši attiecībā uz elektronisko sakaru nozari²⁴, un arī attiecībā uz citām jomām (piemēram, komunālo pakalpojumu uzņēmumiem, kas vēlas gūt peļņu no to fiziskās infrastruktūras, vai sinerģiju viedo tīklu izveidē).

Ir iestrādāti vairāki aspekti, lai šis priekšlikums atbilstu subsidiaritātes principam.

- Pirmkārt, dalībvalstis drīkst saglabāt vai pieņemt sīkāk izstrādātus noteikumus, kas precizē vai papildina ierosinātajā regulā noteiktos pienākumus, piemēram, attiecībā uz piekļuvi esošajai infrastruktūrai, inženiertehnisko darbu koordinēšanu un kopīgu izvēršanu.

²³ Sk. Lietu C-217/04, 47. punktu.

²⁴ Sk., piemēram, Labāka regulējuma direktīvas 2009/140/EK 8. apsvērumu, Pamatdirektīvas 22. apsvērumu, Regulas 2887/2000/EK 1. un 4. apsvērumu.

- Turklāt, lai gan ar ierosināto regulu izveidotos uzdevumus pēc noklusējuma uztic neatkarīgajai VRI saskaņā ar elektronisko sakaru tiesisko regulējumu, ņemot vērā tās kompetenci un neatkarību, dalībvalstis var izraudzīties citas kompetentās struktūras saskaņā ar attiecīgās valsts kompetences un pilnvaru piešķiršanas konstitucionālo sistēmu²⁵ optimālā apkopojuma pakāpē, ja ir iespējams panākt vērtīgus efektivitātes ieguvumus, ņemot vērā uzticētos uzdevumus. Tas attiecas uz visiem regulā paredzētajiem uzdevumiem: informācijas centru atļauju piešķiršanas jautājumos, pārredzamību un strīdu izšķiršanu.
- Otrkārt, – runājot par esošās fiziskās infrastruktūras pārredzamību – lai gan vairākas dalībvalstis ir ieviesušas dažādas kartēšanas iniciatīvas kā GIS (ģeogrāfiskās informācijas sistēmu) lietojumus, kas dažās dalībvalstīs aptver ne tikai elektronisko sakaru infrastruktūru, bet arī citu komunālo pakalpojumu fizisko infrastruktūru, šajā priekšlikumā netiek prasīts, lai dalībvalstis veiktu šādu kartēšanu. Tāpat arī netiek prasīts apkopot vai uzglabāt datus vienotā kontaktpunktā. Dalībvalstīm noteikts pienākums šādus datus "darīt pieejamus" vienotā informācijas centrā, un to ir iespējams nodrošināt, sniedzot hipersaites uz citām vietām. Priekšlikums arī neuzliek nekādu vispārēju pienākumu iepriekš paziņot par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem. Tas drīzāk ļauj elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem pieprasīt šo informāciju no tīkla nodrošinātājiem nolūkā izvērst ātrdarbīgus elektronisko sakaru tīklus.
- Treškārt, – runājot par atļauju piešķiršanu – šis priekšlikums neskar dalībvalstu procedurālo autonomiju kompetenču sadalē valsts līmenī. Lai gan ar vienotā informācijas centra starpniecību jābūt pieejamai informācijai par dažādām atļauju piešķiršanas procedūrām un arī pieteikumi jāiesniedz ar vienotā informācijas centra starpniecību, tā uzdevumi aprobežojas ar dažādu atļauju nosūtīšanu un atļauju piešķiršanas procesa koordinēšanu. Turklāt dažādie termiņi ir saskaņoti tikai pēc noklusējuma, toties dalībvalstīm ir atļauts saglabāt vai ieviest savus īpašos termiņus, neskarot citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti procedūras pareizai veikšanai un ir piemērojami saskaņā ar valstu vai ES tiesībām.
- Visbeidzot, – runājot par iekārtām ēkas iekšpusē – ierosinātā regula ļauj dalībvalstīm regulā noteiktos pienākumus pielāgot valsts un vietējām īpatnībām, izslēdzot no regulas piemērošanas jomas dažas ēku kategorijas, piemēram, viengimenes dzīvojamās mājas vai renovējamās ēkas, tādējādi pilnībā ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principu.

3.3. Proporcionalitāte

Ierosinātie pasākumi ir pamatoti arī no proporcionalitātes viedokļa.

Ierosinātie izmaksu samazināšanas pasākumi vērsti uz koordinēšanas un pārredzamības palielināšanu un minimālo līdzekļu saskaņošanu, tādējādi ļaujot attiecīgajām ieinteresētajām personām izmantot sinerģiju un samazināt nepilnības izvēršanā. Lai gan ierosināto pasākumu mērķis ir samazināt šķēršļus, kas kavē piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, tie nenodara nepamatotu kaitējumu īpašumtiesībām un saglabā komerciālas sarunas kā pirmo līdzekli.

Ierosinātie pasākumi neuzspiež konkrētus uzņēmējdarbības modeļus. Tie arī atstāj dalībvalstīm iespēju pieņemt sīkāk izstrādātus noteikumus un tādējādi drīzāk papildinās, nekā ietekmēs pašreizējās valstu iniciatīvas. Gluži pretēji, tie ļaus dalībvalstīm balstīties uz saviem

²⁵ Sk. Lietu 272/83, 25. un 27. punktu.

pašreizējiem pasākumiem un izvēlēties jebkuram esošam vai jaunam pasākumam tādu organizēšanas veidu, kas vislabāk atbilst to īpatnībām, nebūt ne vienmēr radot papildu izmaksas.

Lai gan ierosinātā regula zināmā mērā ietekmē īpašumtiesības, šajā aspektā ir ievērots proporcionalitātes princips.

Priekšlikums dod iespēju risināt komerciālas sarunas par piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, bet neparedz piekļuvi ar iepriekš definētiem vai uz izmaksām orientētiem noteikumiem un nosacījumiem. Tajā norādīti orientējoši iemesli, kāpēc atteikumu piešķirt piekļuvi varētu uzskatīt par pamatotu, piemēram, fiziskās infrastruktūras, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, tehniskā piemērotība kāda elektronisko sakaru tīkla elementa izvietojumam, elementu izvietojumam vajadzīgās telpas trūkums vai tīkla integritāte un drošība.

Lai gan priekšlikumā ir paredzēta strīdu izšķiršana gadījumā, ja piekļuve tiek liegta nepamatoti, tajā ņemti vērā vairāki piekļuves tarifu noteikšanas parametri, piemēram, pieprasītās piekļuves ietekme uz uzņēmējdarbības plānu, kas ir tīkla nodrošinātāja veikto ieguldījumu pamatā, jo īpaši gadījumos, kad ātrdarbīgu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai izmanto nesen uzbūvētu fizisko infrastruktūru.

Runājot par esošās fiziskās infrastruktūras pārredzamību, priekšlikums attiecas uz infrastruktūru, kas ir piemērota ātrdarbīga tīkla izvēršanai, nevis uz visu fizisko infrastruktūru kopumā. Tas arī ļauj dalībvalstīm noteikt vispārējus atbrīvojumus attiecībā uz tehniski nepiemērotu infrastruktūru. Turklāt priekšlikuma mērķis ir nodrošināt informācijas pieejamību par viszemāko cenu. Šā iemesla dēļ tajā ietvertas pakāpeniskas saistības, kas ļauj organizēt piekļuvi jau pieejamai informācijai un veikt apsekojumus tikai tad, ja šāda informācija nav viegli pieejama ar valsts iestāžu vai elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju starpniecību.

Runājot par inženiertehnisko darbu koordinēšanu, priekšlikums neierobežo uzņēmumu ekonomisko brīvību – jo īpaši tas nepieprasa veikt kopīgu izvēršanu pusēm, kas nav izvēlējušās šādu uzņēmējdarbības modeli, ja vien netiek saņemts publiskais finansējums. Gluži pretēji, tas tiecas dot iespēju īstenot komerciālas vienošanās par kopīgu izvēršanu, tālab uzlabojot informācijas izplatīšanu par gaidāmajiem inženiertehniskajiem darbiem.

Attiecībā uz ēkas fizisko infrastruktūru pienākums aprīkot ēkas ar ātrdarbīgiem sakariem gatavu fizisko infrastruktūru attiecas tikai uz jaunām ēkām un ēkām, kurās veikti kapitālās renovācijas darbi. Tas ir tāpēc, ka šādos gadījumos izmaksu pieaugums ir pakāpenisks salīdzinājumā ar lielajām izmaksām, kas vajadzīgas, lai modernizētu esošās, neapriktās ēkas, ierīkojot tajās pasīvo infrastruktūru, un izmaksas, visticamāk, kompensēs attiecīgā aktīva vērtības palielināšanās. Turklāt priekšlikumā vēl vairāk sašaurināta šā pienākuma piemērošanas joma, attiecinot to tikai uz kapitālās renovācijas darbiem, kuriem vajadzīga būvatļauja. Paredzēti arī vispārēji izņēmumi, ko dalībvalstis nosaka proporcionalitātes labad.

3.4. Pamattiesības

Ir analizēta arī ierosināto pasākumu ietekme uz pamattiesībām.

Lai gan tīkla nodrošinātāju pienākums apmierināt visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi to fiziskajai infrastruktūrai varētu ierobežot to tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī to īpašumtiesības, nelabvēlīgo ietekmi šajā ziņā tomēr mazina noteikums, ka šāda piekļuve būtu jāpiešķir ar taisnīgiem nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu. Turklāt šāda ierobežošana jāuzskata par pamatotu un samērīgu ar izvirzīto mērķi samazināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksas, jo tā samazinātu nepieciešamību veikt inženiertehniskos darbus, kuri veido gandrīz 80 % no tīkla izvēršanas izmaksām. Runājot par tīkla nodrošinātāju pienākumu sniegt informācijas minimumu par esošo infrastruktūru, aizsardzības pasākumus,

kas attiecas uz tiesībām uz privātumu, kā arī komercnoslēpumu aizsardzību nodrošina, piešķirot atbrīvojumus ekspluatācijas noslēpumu un komercnoslēpumu saglabāšanas nolūkā.

Uzņēmumiem, kuri veic inženiertehniskos darbus, kas pilnībā vai daļēji finansēti no publiskajiem līdzekļiem, noteiktais pienākums apmierināt visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi nolūkā izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus, varētu ierobežot to tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī to īpašumtiesības. Tomēr jebkurš šāds pienākums būtu piemērojams tikai tad, ja tas neradītu nekādas sākotnēji plānoto inženiertehnisko darbu papildu izmaksas un ja koordinēšanas pieprasījums ir iesniegts iespējami drīz un jebkurā gadījumā vismaz vienu mēnesi pirms galīgā projekta iesniegšanas kompetentajām iestādēm atļaujas saņemšanas nolūkā. Turklāt šāda ierobežošana jāuzskata par pamatotu un samērīgu ar izvirzīto mērķi samazināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēšanas izmaksas, jo tā ļautu elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem segt tikai daļu no inženiertehnisko darbu izmaksām.

Pienākums aprīkot visas jaunceltnes ar ātrdarbīgiem sakariem gatavu ēkas fizisko infrastruktūru varētu ietekmēt attiecīgā īpašuma īpašnieku īpašumtiesības. Šāda ierobežošana jāuzskata par pamatotu un samērīgu ar izvirzīto mērķi samazināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēšanas izmaksas, jo tā novērstu jebkādu vajadzību modernizēt ēkas, ierīkojot tajās fizisko infrastruktūru.

Publisko sakaru tīklu nodrošinātāja tiesības savu tīklu ierīkot līdz koncentrācijas punktam, lai piekļūtu ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas fiziskajai infrastruktūrai, varētu ietekmēt attiecīgā privātpašuma īpašnieku īpašumtiesības. Šādus ierobežojumus tomēr limitē publisko sakaru tīklu nodrošinātāju pienākums līdz minimumam samazināt ietekmi uz privātpašumu un segt visas radušās izmaksas. Turklāt šāda ierobežošana jāuzskata par pamatotu un samērīgu ar izvirzīto mērķi samazināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēšanas izmaksas, jo tā ļautu elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējiem, izvēšot savus tīklus, gūt apjomradītus ietaupījumus.

Publisko sakaru tīklu nodrošinātāju tiesības piekļūt jebkurai esošajai ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas fiziskajai infrastruktūrai varētu ietekmēt tās personas īpašumtiesības, kuras turējumā ir tiesības izmantot ēkas fizisko infrastruktūru. Šis ierobežojums tomēr ir limitēts, jo šāda piekļuve būtu jāpiešķir ar pamatotiem noteikumiem un tā būtu piemērojama tikai gadījumos, kad dublēšana ir tehniski neiespējama vai ekonomiski neefektīva.

Tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību personām, uz kurām attiecas iepriekš norādītie ierobežojumi, garantē iespēja vērsties kompetentā valsts strīdu izšķiršanas struktūrā, neskarot jebkuras puses tiesības nodot lietu tiesai.

3.5. Juridiskā instrumenta izvēle

Komisija ierosina pieņemt regulu, jo tā garantē visaptverošu, tieši piemērojamu risinājumu, tostarp attiecībā uz visām tīklu izvēšanai nepieciešamajām atļaujām. Tā nodrošina izmaksu samazināšanas līdzekļu drīzu pieejamību, tādējādi neatpaliekot Eiropas digitalizācijas programmas mērķu īstenošanas procesā, kas jāpabeidz līdz 2020. gadam.

Atšķirībā no direktīvas – kas nozīmētu, ka jāpiešķir papildu laiks transponēšanai dalībvalstīs – regula ātri iedibinātu pamattiesības un pamatpienākumus attiecībā uz tīklu izvēšanu visā vienotajā tirgū. Turklāt direktīva pēc savas būtības atļautu ievērojamu diferenciācijas pakāpi šo tiesību un pienākumu īstenošanā, tādējādi iemūžinot rodošos daudzveidību. Turpretim tieši piemērojams juridiskais instruments mazinās esošo sadrumstalotību un novērsīs tās rašanos nākotnē, galvenokārt likvidējot konkrētus šķēršļus elektronisko sakaru tīklu vienotā tirgus izveidei, pamatojoties uz labāko praksi, bet organizatoriskus jautājumus lielā mērā atstājot dalībvalstu ziņā. Pakalpojumu sniedzējiem ir jāpiešķir tieši piemērojamu tiesību kopums attiecībā uz visiem tīkla plānošanas un izvēšanas posmiem, un, pamatojoties uz šīm tiesībām,

tie varētu vērsties valstu tiesās ne tikai pret dalībvalstīm, bet arī pret citām privātām struktūrām, piemēram, infrastruktūras īpašniekiem.

Paturot prātā, ka priekšlikuma galvenais uzdevums ir noteikt visā vienotajā tirgū tieši piemērojamas tiesības un pienākumus, šķiet, ka ieteicamais juridiskais instruments būtu regula, nevis direktīva, jo regulai ir nepārprotamas priekšrocības efektivitātes un lietderīguma izteiksmē un tā rada vienlīdzīgus apstākļus iedzīvotājiem un uzņēmumiem, paverot plašākas iespējas privātai izpildei²⁶. Tieši piemērojama regula – nevis direktīva, kura vēl būtu jātransponē valstī – attiecīgi labāk garantē tūlītēju ietekmi, kas vajadzīga, lai veicinātu Digitalizācijas programmas mērķu īstenošanu līdz 2020. gadam attiecībā uz platjoslas pieejamību.

Izmaksu samazināšanas pasākumu ievērojamās priekšrocības gan ekonomiskā ieguvuma, gan sociālā labuma izteiksmē ievērojami pārsniedz jebkādu administratīvo slogu.

3.6. Priekšlikuma struktūra un galvenās tiesības un pienākumi

1. pants – Mērķis un piemērošanas joma

- Regulas 1. pantā noteikts regulas mērķis un piemērošanas joma.

2. pants — Definīcijas

- Šajā pantā iekļautas definīcijas papildus tām, kuras jau ietvertas ES elektronisko sakaru tiesiskajā regulējumā.

3. pants — Piekļuve esošajai fiziskajai infrastruktūrai

- Regulas 3. pantā noteiktas tīklu nodrošinātāju vispārējās tiesības piedāvāt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai un tīklu nodrošinātāju pienākums izpildīt visus pamatotos pieprasījumus par piekļuvi to fiziskajai infrastruktūrai nolūkā izvērst elektronisko sakaru tīklu elementus saskaņā ar taisnīgiem noteikumiem un nosacījumiem.
- Ir paredzēta strīdu izšķiršanas struktūra, kas izskata jebkuru atteikumu vai strīdu par noteikumiem un nosacījumiem – šī funkcija pēc noklusējuma tiktu uzticēta valsts regulatīvajai iestādei (VRI).

4. pants – Pārredzamība attiecībā uz fizisko infrastruktūru

- Regulas 4. pantā noteiktas tiesības piekļūt informācijas minimumam par esošo fizisko infrastruktūru un plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem.
- Tam līdztekus noteikts tīklu nodrošinātāju pienākums izpildīt pamatotos pieprasījumus veikt vietas apsekojumus attiecībā uz to fiziskās infrastruktūras konkrētiem elementiem.
- Strīdu izšķiršana par vietas apsekojumiem vai piekļuvi informācijai tiktu uzticēta strīdu izšķiršanas struktūrai, pēc noklusējuma – VRI.

5. pants – Inženiertehnisko darbu koordinācija

- Šajā pantā ietvertas tiesības risināt sarunas par inženiertehnisko darbu koordināciju.

²⁶ Eiropas Parlamenta 2012. gada 14. jūnija rezolūcija "Akts par vienoto tirgu — turpmākie pasākumi izaugsmes nodrošināšanai" (2012/2663(RSP)), 10. punkts.

- Turklāt tajā noteikts pienākums uzņēmumiem, kuri veic inženiertehniskos darbus, kas finansēti no publiskajiem līdzekļiem, izpildīt pamatotus pieprasījumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanas līgumiem ar pārredzamiem un nediskriminējošiem nosacījumiem.

6. pants – Atļaujas piešķiršana

- Šajā pantā ietvertas tiesības, izmantojot elektroniskos līdzekļus un ar vienota informācijas centra starpniecību, piekļūt jebkādai informācijai par nosacījumiem un procedūrām, kas piemērojamas konkrētiem inženiertehniskajiem darbiem, kā arī tiesības, izmantojot elektroniskos līdzekļus un ar minētā centra starpniecību, iesniegt pieteikumus atļauju saņemšanai. Informācijas centrs atvieglo un koordinē atļauju piešķiršanas procesu un uzrauga termiņu ievērošanu.
- Turklāt pantā noteikts vispārējs maksimālais termiņš, ja valstu vai ES tiesību aktos termiņš nav paredzēts, kā arī noteiktas tiesības laikus saņemt lēmumu saistībā ar atļaujas pieteikumu.

7.–8. pants – Iekārtas ēkas iekšpusē

- Regulas 7. pantā ir noteikts pienākums jaunas ēkas, kā arī ēkas, kurās veic kapitālās renovācijas darbus, aprīkot ar ātrdarbīgiem sakariem gatavu ēkas fizisko infrastruktūru, un pienākums jaunas daudzdzīvokļu ēkas, kā arī vecas daudzdzīvokļu ēkas, kurās veic kapitālās renovācijas darbus, aprīkot ar koncentrācijas punktu, kas atrodas ēkā vai ārpus tās.
- Regulas 8. pantā ir noteiktas elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju tiesības savu tīklu ierīkot tikai līdz koncentrācijas punktam ēkā, elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēju tiesības vienoties par piekļuvi jebkurai ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas fiziskajai infrastruktūrai un, ja nav ātrdarbīgiem sakariem gatavas ēkas fiziskās infrastruktūras, tiesības savu tīklu ierīkot līdz abonenta privātajām telpām, ar nosacījumu, ka līdz minimumam tiek samazināta ietekme uz privātīpašumu un tas tiek darīts par saviem līdzekļiem.

9.–11. pants

- Šajos pantos ietverti nobeiguma noteikumi, tostarp kompetentās iestādes izraudzīšana un pienākums regulu pārskatīt trīs gadu laikā pēc tās stāšanās spēkā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātā regula neietekmē Savienības budžetu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pasākumiem ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas izmaksu samazināšanai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁷,
ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁸,
saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

- (1) Digitālā ekonomika ienes radikālas pārmaiņas vienotā tirgus darbībā. Digitālā ekonomika, pateicoties tās inovāciju potenciālam, ātrumam un pārrobežu ietekmei, var sekmēt vienotā tirgus integrāciju, to paceļot jaunā līmenī. Savienība ir izvirzījusi redzējumu — tāda digitālā ekonomika, kas sniedz noturīgas ekonomiskās un sociālās priekšrocības, kuru pamatā ir mūsdienīgi tiešsaistes pakalpojumi un ātrdarbīgi interneta savienojumi. Augstas kvalitātes digitālā infrastruktūra ir praktiski visu mūsdienīgas un novatoriskas ekonomikas nozaru balsts, un tai ir stratēģiska nozīme sociālajā un teritoriālajā kohēzijā. Tāpēc visiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem jābūt iespējai iekļauties digitālajā ekonomikā.
- (2) Atzīstot, ka ir svarīgi izvērst ātrdarbīgu platjoslas infrastruktūru, dalībvalstis ir apstiprinājušas vērienīgos mērķus, kas attiecībā uz platjoslu izvirzīti Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas digitalizācijas programma – digitalizācijas virzīta Eiropas izaugsme"²⁹ ("Digitalizācijas programma"), proti, nodrošināt 100 % platjoslas pārklājumu ne vēlāk kā 2013. gadā un lielāku ātrumu – 30 Mb/s – visām mājssaimniecībām, pie tam vismaz 50 % mājssaimniecību – interneta pieslēgumu ar ātrumu vairāk nekā 100 Mb/s ne vēlāk kā 2020. gadā.

²⁷ OV C , , lpp.

²⁸ OV C , , lpp.

²⁹ COM(2010) 245; sk. arī Digitalizācijas programmas pārskatu, COM(2012) 784 final.

- (3) Digitalizācijas programmā arī konstatēts, ka vajadzīga politika platjoslas izvēršanas izmaksu samazināšanai visā Savienības teritorijā, tostarp pienācīga plānošana un koordinēšana un administratīvo slogu samazināšana.
- (4) Ņemot vērā to, ka ir nepieciešama rīcība ES līmenī, lai nodrošinātu labāku platjoslas pārklājumu, tostarp samazinot ātrdarbīgas platjoslas infrastruktūras izmaksas³⁰, II vienotā tirgus aktā³¹ uzsvērts, ka jāvelta papildu pūles Eiropas digitalizācijas programmā noteikto mērķu drīzai sasniegšanai, cita starpā pievēršoties jautājumam par ieguldījumiem ātrdarbīgos tīklos.
- (5) Ātrdarbīgu fiksēto un bezvadu elektronisko sakaru tīklu izvēršanai visā Savienībā vajadzīgi ievērojami ieguldījumi, un lielu daļu no tiem veido inženiertehnisko darbu izmaksas.
- (6) Var uzskatīt, ka lielu daļu no šīm izmaksām rada izvēršanas procesa neefektivitāte, kas saistīta ar esošās pasīvās infrastruktūras (piemēram, kanālu, cauruļu, kabeļu aku, sadales skapju, balstu, mastu, antenu iekārtu, torņu un citu balsta konstrukciju) izmantošanu, trūkumiem inženiertehnisko darbu koordinēšanā, apgrūtinotām administratīvām atļauju piešķiršanas procedūrām un trūkumiem tīklu ierīkošanā ēkas iekšpusē.
- (7) Pasākumiem, kuru mērķis ir efektīvāk izmantot esošo infrastruktūru un samazināt izmaksas un šķēršļus jaunu inženiertehnisko darbu veikšanā, vajadzētu ievērojami veicināt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu ātru un plašu izvēršanu, vienlaikus saglabājot efektīvu konkurenci.
- (8) Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas pasākumus, kuri paredzēti platjoslas izvēršanas izmaksu samazināšanai. Ieviešot šo labāko praksi visā Savienībā, būtu iespējams ievērojami veicināt digitālā vienotā tirgus izveidi. Tomēr šāda prakse joprojām ir ierobežota un sadrumstalota. Turklāt regulējuma prasību atšķirības dažkārt kavē sadarbību starp komunālo pakalpojumu uzņēmumiem un var radīt šķēršļus jaunu tīkla nodrošinātāju ienākšanai tirgū un kavēt jaunu uzņēmējdarbības iespēju rašanos, tādējādi traucējot izveidot ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu fiziskās infrastruktūras izmantošanas un izvēršanas vienoto tirgu. Visbeidzot, iniciatīvas dalībvalstu līmenī, šķiet, ne vienmēr ir holistiskas, savukārt, lai panāktu konsekventu un nozīmīgu ietekmi, ir svarīgi rīkoties, aptverot visu izvēršanas procesu un visas nozares.
- (9) Šīs regulas mērķis ir noteikt dažu tiesību un pienākumu minimumu, kas visā Savienībā piemērojams, lai atvieglotu ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanu un starpnozaru koordinēšanu. Lai gan tiktu nodrošināts vienlīdzīgu konkurences apstākļu minimālais līmenis, saskaņā ar subsidiaritātes principu šis process nedrīkstētu skart jau ieviesto labāko praksi un valsts un vietējā līmenī pieņemtos pasākumus, kuri ietver sīkāk izstrādātus noteikumus un nosacījumus, kā arī pasākumus, kas papildina minētās tiesības un pienākumus.
- (10) Ievērojot *lex specialis* principu – ja piemēro specifiskākus regulatīvus pasākumus saskaņā ar ES tiesību normām, tiem būtu jādod priekšroka salīdzinājumā ar šajā regulā noteikto tiesību un pienākumu minimumu. Tāpēc šai regulai nevajadzētu skart ES tiesību normas un jo sevišķi nekādus īpašus regulatīvus pasākumus, tostarp tiesiskās aizsardzības līdzekļu noteikšanu attiecībā uz uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu elektronisko sakaru jomā (Eiropas

³⁰ Eiropadomes 2012. gada 13.–14. decembra secinājumi, EUCO 205/12, 17. punkts.

³¹ COM (2012) 573 final.

Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (Pamatdirektīva)³², Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/20/EK par elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu atļaušanu (Atļauju izsniegšanas direktīva)³³, Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/19/EK par piekļuvi elektronisko komunikāciju tīkliem un ar tiem saistītām iekārtām un to savstarpēju savienojumu (Piekļuves direktīva)³⁴, Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīva 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (Universālā pakalpojuma direktīva)³⁵ un Komisijas 2002. gada 16. septembra Direktīva 2002/77/EK par konkurenci elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu tirgū³⁶).

- (11) Elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji, jo īpaši jaunienācēji, varētu panākt daudz lielāku efektivitāti, atkārtoti izmantojot esošo fizisko infrastruktūru, tostarp citu komunālo pakalpojumu infrastruktūru, elektronisko sakaru tīklu izvēršanai, jo īpaši teritorijās, kur nav pieejams piemērots elektronisko sakaru tīkls vai kur jaunas fiziskās infrastruktūras izbūve varētu izrādīties ekonomiski neizdevīga. Turklāt sinerģija starp nozarēm var ievērojami samazināt nepieciešamību veikt inženiertehniskos darbus elektronisko sakaru tīklu izvēršanai un līdz ar to arī ar šiem darbiem saistītās sociālās un vides izmaksas, ko rada, piemēram, piesārņojums, traucējumi un satiksmes sastrēgumi. Tāpēc šī regula būtu jāpiemēro ne tikai elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, bet arī visiem īpašniekiem vai tiesību turētājiem, kuri ir tiesīgi izmantot plašu un visuresošu fizisko infrastruktūru, kas ir piemērota elektronisko sakaru tīklu elementu izvietošanai, piemēram, elektroenerģijas, gāzes, ūdensapgādes un kanalizācijas, siltumapgādes un transporta pakalpojumu fiziskos tīklus.
- (12) Ņemot vērā šādu tīklu fizisko objektu zemo diferenciācijas pakāpi, nereti tajos var vienlaikus izvietot dažādus elektronisko sakaru tīkla elementus, tostarp tos, kas atbilstīgi tehnoloģiskās neitralitātes principam spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar ātrumu vismaz 30 Mb/s, neietekmējot galvenā pakalpojuma sniegšanu un pielāgošanas izmaksas saglabājot iespējami zemākas. Tādējādi fizisko infrastruktūru, kas paredzēta tikai citu tīkla elementu izvietošanai, bet kas nav aktīvs tīkla elements, principā var izmantot elektronisko sakaru kabeļu, iekārtu vai jebkādu citu elektronisko sakaru tīklu elementu izvietošanai neatkarīgi no tās faktiskā izmantojuma vai īpašumtiesībām. Neskarot ar galvenā pakalpojuma sniegšanu saistītu konkrētu vispārējo interešu mērķu īstenošanu, būtu jāsekmē sinerģija starp tīklu operatoriem, lai vienlaikus palīdzētu sasniegt Digitalizācijas programmas mērķus.
- (13) Šī regula nedrīkstētu skart arī nevienu no īpašajiem aizsardzības pasākumiem, kuri jāveic, lai nodrošinātu tīklu drošību un integritāti un panāktu, ka netiek ietekmēti galvenie tīkla operatora sniegtie pakalpojumi, taču valstu tiesību aktos izklāstīti vispārīgi noteikumi, kuri liedz tīklu operatoriem risināt sarunas par elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāju piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, varētu kavēt tirgus izveidi attiecībā uz piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, un tāpēc tie būtu jāatceļ. Tajā pašā laikā šajā regulā paredzētie pasākumi neskar dalībvalstu iespējas saskaņā ar

³² OV L 108, 24.4.2002., 33. lpp.

³³ OV L 108, 24.4.2002., 21. lpp.

³⁴ OV L 108, 24.4.2002., 7. lpp.

³⁵ OV L 108, 24.4.2002., 51. lpp.

³⁶ OV L 249, 17.9.2002., 21. lpp.

piemērojamajiem ES tiesību aktiem nodrošināt pievilcīgākus nosacījumus attiecībā uz infrastruktūras pieejamību komunālo pakalpojumu sniedzējiem, no šādiem pakalpojumiem gūtus ieņēmumus izslēdzot no to tarifu aprēķina bāzes, kuri galalietotājiem noteikti par pakalpojumu sniedzēju galveno darbību vai darbībām.

- (14) Tīkla operators objektīvu iemeslu dēļ var atteikt piekļuvi konkrētām fiziskajām infrastruktūrām. Piemēram, fiziskā infrastruktūra var būt tehniski nepiemērota, ja saistībā ar infrastruktūru, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, ir izveidojušies īpaši apstākļi, tostarp pieejamas telpas trūkums. Tāpat īpašos apstākļos infrastruktūras koplietošana var apdraudēt tīkla integritāti un drošību vai tādu pakalpojumu sniegšanu, kuriem šī infrastruktūra tiek izmantota pirmām kārtām. Turklāt, ja tīkla operators jau nodrošina piekļuves prasītāja vajadzībām atbilstošu vairumtirdzniecības piekļuvi fiziskajai tīkla infrastruktūrai, tad piekļuve pamata fiziskajai infrastruktūrai var radīt negatīvu ekonomisko ietekmi uz tā uzņēmējdarbības modeli un stimuliem veikt ieguldījumus un, iespējams, novest pie tīkla elementu neefektīvas dublēšanās. Tajā pašā laikā situācijas, kurās saskaņā ar Savienības regulējumu elektronisko sakaru jomā ir noteikti pienākumi nodrošināt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, piemēram, pienākumi uzņēmumiem, kam ir būtiska ietekme tirgū, varētu būt reglamentētas ar īpašiem reglamentējošiem pienākumiem, ko šai regulai nevajadzētu skart.
- (15) Ja elektronisko sakaru tīklu nodrošinātāji pieprasa piekļuvi noteiktā teritorijā, tīklu operatoriem būtu jādara pieejams piedāvājums par savu objektu koplietošanu saskaņā ar taisnīgiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu, ja vien piekļuve nav atteikta objektīvu iemeslu dēļ. Atkarībā no apstākļiem šādas piekļuves piešķiršanas nosacījumus varētu ietekmēt vairāki faktori, piemēram: jebkādas papildu uzturēšanas un pielāgošanas izmaksas; jebkādi profilaktiski aizsardzības pasākumi, kuri jāpieņem, lai samazinātu negatīvu ietekmi uz tīkla drošību un integritāti; jebkāds īpašs atbildības regulējums kaitējuma gadījumā; jebkādu infrastruktūras izbūvei piešķirtu publisko subsīdiu izmantošana, tostarp īpaši noteikumi un nosacījumi, kas saistīti ar subsīdijām vai atbilstīgi Eiropas Savienības tiesību aktiem paredzēti valstu tiesību aktos; jebkādi ierobežojumi, kas izriet no valsts noteikumiem, kuru mērķis ir aizsargāt vidi, sabiedrības veselību, valsts drošību vai sasniegt pilsētu un lauku plānošanas mērķus.
- (16) Ja komerciālās sarunās par tehniskajiem un komerciālajiem noteikumiem un nosacījumiem neizdodas panākt vienošanos, jebkurai no pusēm vajadzētu būt iespējai valsts līmenī vērsties pie strīdu izšķiršanas struktūras, kura pusēm var noteikt risinājumu, tādējādi ļaujot izvairīties no nepamatotiem atteikumiem vai nesamērīgiem nosacījumiem. Nosakot piekļuves piešķiršanas tarifu, strīdu izšķiršanas struktūrai būtu jāņem vērā fiziskajā infrastruktūrā veiktie ieguldījumi. Konkrētajā gadījumā, attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklu operatoru fiziskajai infrastruktūrai, šajā infrastruktūrā veiktie ieguldījumi var tiešā veidā sekmēt Eiropas digitalizācijas programmas mērķu sasniegšanu, un „parazitēšana” var ietekmēt konkurenci lejupējā tirgū. Tāpēc attiecībā uz visiem pienākumiem nodrošināt piekļuvi būtu jāņem vērā šo ieguldījumu ekonomiskā dzīvotspēja, ko nosaka atbilstīgi šādiem aspektiem: iespējamais ieguldījumu atdeves grafiks, piekļuves iespējamā ietekme uz konkurenci lejupējā tirgū, tīkla aktīvu amortizācija piekļuves pieprasīšanas laikā, iespējamais veikto ieguldījumu ekonomiskais pamatojums, jo īpaši nesen izbūvētās fiziskajās infrastruktūrās, ko izmanto ātrdarbīgu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, un visi piedāvājumi piekļuves pieprasītājam izvērsanu veikt kopīgi.
- (17) Lai efektīvi izplānotu ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvērsanu un nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu izvērsanai piemērotu esošo infrastruktūru visefektīvāko

izmantošanu, uzņēmumiem, kuriem atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, vajadzētu būt iespējai piekļūt informācijas minimumam par izvēršanas teritorijā pieejamajām fiziskajām infrastruktūrām. Pamatojoties uz šādu informācijas minimumu, būtu jāspēj novērtēt esošās infrastruktūras izmantošanas potenciālu konkrētā teritorijā, kā arī samazināt kaitējumu jebkurai no esošajām fiziskajām infrastruktūrām. Ņemot vērā iesaistīto ieinteresēto personu skaitu un mērķi atvieglot piekļuvi minētajai informācijai, arī starp nozarēm un pāri robežām, šāds informācijas minimums būtu jādara pieejams ar vienotā informācijas centra starpniecību. Minētajam informācijas centram būtu jāatļauj piekļūt jau tagad elektroniskā formātā pieejamajam informācijas minimumam, attiecībā uz ko nosaka ierobežojumus, lai nodrošinātu tīkla drošību un integritāti vai aizsargātu likumīgas ekspluatācijas noslēpumus un komercnoslēpumus.

- (18) Šī regula neuzliek dalībvalstīm nekādus jaunus kartēšanas pienākumus, taču tā paredz, ka informācijas minimums, ko publiskā sektora iestādes jau ir savākušas un kas jau ir pieejams elektroniskā formātā saskaņā ar valstu iniciatīvām un Savienības tiesību aktiem (piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 14. marta Direktīvu 2007/2/EK, ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*)³⁷), būtu jādara pieejams, piemēram, izmantojot hipersaiti uz vienoto informācijas centru, lai elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem varētu piešķirt koordinētu piekļuvi informācijai par fiziskajām infrastruktūrām, vienlaikus nodrošinot jebkādas šādas informācijas drošību un integritāti. Šādai informācijas sniegšanai nevajadzētu skart pārredzamības prasības, kas publiskā sektora informācijas atkalizmantošanai jau ir piemērojamas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Direktīvu 2003/98/EK par valsts sektora informācijas atkalizmantošanu³⁸. Ja publiskajam sektoram pieejamā informācija nesniedz pietiekamas zināšanas par esošajām fiziskajām infrastruktūrām konkrētā teritorijā vai noteikta veida infrastruktūru, tīklu operatoriem pēc pieprasījuma būtu jādara informācija pieejama vienotajam informācijas centram.
- (19) Ja informācijas minimums nav pieejams ar vienotā informācijas centra starpniecību, būtu tomēr jānodrošina, ka elektronisko sakaru tīklu operatori var šādu īpašu informāciju tiešā veidā pieprasīt jebkuram tīkla operatoram attiecīgajā teritorijā. Turklāt, ja pieprasījums ir pamatots, jo īpaši, lai nodrošinātu iespēju esošās fiziskās infrastruktūras izmantot kopīgi vai koordinēt inženiertehniskos darbus, elektronisko sakaru tīklu operatoriem būtu jānodrošina iespēja veikt vietas apsekojumus un pieprasīt informāciju par plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem saskaņā ar pārredzamiem, samērīgiem un nediskriminējošiem nosacījumiem un neskarot aizsardzības pasākumus, kuri pieņemti, lai nodrošinātu tīkla drošību un integritāti, kā arī aizsargātu ekspluatācijas noslēpumus un komercnoslēpumus. Tīklu operatori vai aktīvi vienotie informācijas centri, kuriem atļauts pieprasīt šādu informāciju, būtu jānodrošina nodrošināt lielāku pārredzamību attiecībā uz plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, jo īpaši lielākas nozīmes teritorijās, atļauju saņēmušos operatorus pārorientējot uz šādu informāciju, ja tā ir pieejama.
- (20) Ja rodas strīdi par ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas nolūkā vajadzīgo piekļuvi informācijai par fiziskajām infrastruktūrām, vienotajam informācijas centram būtu jāspēj šādus strīdus atrisināt, izmantojot saistošus lēmumus un nevienai no pusēm neliedzot ierosināt lietu tiesā.

³⁷ OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.

³⁸ OV L 345, 31.12.2003., 90. lpp.

- (21) Ar inženiertehnisko darbu koordinēšanu attiecībā uz fiziskajām infrastruktūrām var panākt ievērojamus ietaupījumus un līdz minimumam samazināt neērtības teritorijā, kurā jāizvērs jauni elektronisko sakaru tīkli. Tādēļ būtu jāaizliedz regulatīvie ierobežojumi, kuri parasti neļauj tīkla operatoru starpā risināt sarunas par iespēju koordinēt šādus darbus nolūkā izvērst ātrdarbīgus elektronisko sakaru tīklus. Tomēr, ja inženiertehniskos darbus nefinansē no publiskiem līdzekļiem, ieinteresētajām personām vajadzētu būt iespējai noslēgt līgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar saviem ieguldījumu un uzņēmējdarbības plāniem un pašu noteiktos termiņos.
- (22) Ar inženiertehniskajiem darbiem, ko pilnībā vai daļēji finansē no publiskiem līdzekļiem, būtu jātiecas sniegt iespējami lielāku sabiedrisko labumu, izmantojot šo darbu pozitīvos ārējos faktorus dažādās nozarēs un nodrošinot vienlīdzīgas iespējas kopīgi izmantot pieejamo un plānoto fizisko infrastruktūru nolūkā izvērst elektronisko sakaru tīklus. Tam nevajadzētu negatīvi ietekmēt no publiskiem līdzekļiem finansētu inženiertehnisko darbu galveno mērķi, tomēr uzņēmumam, kurš veic attiecīgos inženiertehniskos darbus, saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem un neskarot piemērojamās valsts atbalsta noteikumus, būtu jāizpilda laicīgi iesniegti un pamatoti pieprasījumi par ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementu izvēšanas koordinēšanu, piemēram, nodrošinot jebkādu papildu izmaksu noseģšanu un minimālas izmaiņas sākotnējos plānos. Vajadzētu būt iespējai saskaņā ar pamatotiem, samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem izmantot īpašas strīdu izšķiršanas procedūras, lai nodrošinātu to strīdu ātru izšķiršanu, kuri saistīti ar sarunām par koordinēšanas līgumiem. Šādi noteikumi nedrīkstētu skart dalībvalstu tiesības rezervēt elektronisko sakaru tīklu jaudas pat tad, ja nav konkrētu pieprasījumu, lai spētu apmierināt turpmākus pieprasījumus pēc fiziskās infrastruktūras, tādējādi maksimāli palielinot inženiertehnisko darbu vērtību, vai pieņemt pasākumus, kuri saistīti ar līdzīgām tiesībām, kas ļauj inženiertehniskos darbus koordinēt citu veidu tīklu, piemēram, gāzes vai elektroenerģijas tīklu, operatoriem.
- (23) Lai aizsargātu valstu un Savienības vispārējās intereses, var būt nepieciešamas daudzas dažādas atļaujas attiecībā uz elektronisko sakaru tīklu vai jaunu tīklu elementu izvēšanu, tostarp būvniecību, pilsētu plānošanu, vides aizsardzību un citiem aspektiem. Ņemot vērā dažādu veidu elektronisko sakaru tīklu izvēšanai vajadzīgo atļauju skaitu un izvēšanas vietējo raksturu, var būt jāpiemēro dažādas procedūras un nosacījumi. Vienlaikus garantējot katras kompetentās iestādes tiesības tikt iesaistītai un saglabāt savas lēmumu pieņemšanas prerogatīvas saskaņā ar subsidiaritātes principu, tāda vienota informācijas centra izveide, kas sniedz informāciju par visām inženiertehniskajiem darbiem piemērojamām procedūrām un vispārējiem nosacījumiem, varētu mazināt sarežģītību un palielināt efektivitāti un pārredzamību, jo īpaši palīdzot jauniem tirgus dalībniekiem vai mazākiem operatoriem, kuri attiecīgajā teritorijā neveic aktīvu darbību. Turklāt uzņēmumiem, kuri izvērs elektronisko sakaru tīklus, vajadzētu būt tiesībām savu atļaujas pieprasījumu iesniegt, izmantojot vienoto informācijas centru, kam noteikts pienākums koordinēt dažādas procedūras un uzraudzīt, vai lēmumi tiek pieņemti tiesību aktos noteiktajos termiņos. Šādam informācijas centram būtu jādarbojas kā vienas pieturas aģentūrai, taču tam nav obligāti jāīsteno lēmumu pieņemšanas pilnvaras, ja vien tās nav piešķirtas saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
- (24) Lai nodrošinātu, ka atļaujas piešķiršanas procedūras nerada šķēršļus ieguldījumu veikšanai un nerada negatīvu ietekmi uz vienoto tirgu, lēmums par atļaujas

pieprasījuma apstiprināšanu vai noraidīšanu būtu jādara zināms katrā ziņā ne vēlāk par sešiem mēnešiem, neskarot citus īpašus termiņus vai pienākumus, kuri noteikti procedūras pareizai veikšanai un ir piemērojami atļaujas piešķiršanas procedūrai saskaņā ar valstu vai ES tiesībām. Atkarībā no piemērojamajiem tiesību aktiem tie var būt skaidri izteikti vai noklusējuma lēmumi. Turklāt, ja, pieņemot lēmumu par atļaujas piešķiršanu, notiek kavēšanās, uzņēmumiem, kuri pieprasījuši šādas atļaujas, vajadzētu būt tiesīgiem saņemt kompensāciju, ar nosacījumu, ka tie var pierādīt, ka ir cietuši zaudējumus šādas kavēšanās dēļ. Šādas tiesības būtu jāizmanto saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem procesuālo un materiālo tiesību aizsardzības pasākumiem.

- (25) Lai nodrošinātu, ka šādas atļaujas piešķiršanas procedūras tiek pabeigtas pieņemamos termiņos, dalībvalstis var ieviest vairākus aizsardzības pasākumus, piemēram, klusējot izteiktu piekrišanu, vai veikt pasākumus, kuru mērķis ir vienkāršot procedūras, cita starpā samazināt elektronisko sakaru tīklu izvēršanai nepieciešamo atļauju skaitu vai dažām mazu vai standartizētu inženiertehnisko darbu kategorijām noteikt atbrīvojumu no atļaujas saņemšanas prasības. Valsts, reģionālajā vai vietējā līmenī iestādēm jebkurš atteikums piešķirt šādas atļaujas, kas ir to kompetencē, būtu jāpamato ar pārrēķiniem, nediskriminējošiem, objektīviem un samērīgiem kritērijiem un nosacījumiem. Tam nevajadzētu skart nevienu no pasākumiem, ko dalībvalstis pieņēmušas ar mērķi dažiem elektronisko sakaru tīklu elementiem (gan pasīviem, gan aktīviem) noteikt atbrīvojumu no atļaujas saņemšanas prasības.
- (26) Lai sasniegtu Digitalizācijas programmas mērķus, infrastruktūras izvēršanai jānotiek iespējami tuvāk galalietotāju telpām, bet vienlaikus atbilstīgi vispārējām interesēm pilnībā jāievēro proporcionalitātes princips attiecībā uz jebkādiem īpašumtiesību ierobežojumiem. Būtu jāveicina ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršana līdz pašam galalietotājam, taču vienlaikus būtu jānodrošina tehnoloģiskā neitralitāte, jo īpaši ātrdarbīgiem sakariem gatavā ēkas fiziskajā infrastruktūrā. Ņemot vērā, ka mazu kanālu ierīkošana ēkas būvniecības laikā rada pavisam nelielas papildu izmaksas, bet ēku modernizēšana, aprīkojot tās ar ātrdarbīgu infrastruktūru, var prasīt lielu daļu no ātrdarbīga tīkla izvēršanas kopējām izmaksām, ar fizisko infrastruktūru būtu jāapriko visas jaunbūves vai kapitāli renovētās ēkas, ļaujot galalietotājiem izmantot ātrdarbīgu tīklu pieslēgumus. Turklāt, lai izvērstu ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu, daudzdzīvokļu jaunceltņiem, kā arī kapitāli renovētām daudzdzīvokļu ēkām vajadzētu būt aprīkotām ar pieslēgumpunktu vai koncentrācijas punktu, kuru izmantojot, pakalpojumu sniedzējs var piekļūt ēkā ierīkotajam tīklam. Praksē tas nozīmētu, ka ēkas attīstītājiem būtu jāparedz, ka brīvi kanāli savieno katru daudzdzīvokļu ēkas dzīvokli ar koncentrācijas punktu, kas atrodas ēkā vai ārpus tās. Atsevišķos gadījumos, kad jaunuzceltas viengimenes dzīvojamās mājas vai ēkas, kur tiek veikti kapitālās renovācijas darbi, atrodas izolētā teritorijā, objektīvu iemeslu dēļ var uzskatīt, ka ir pārāk mazas izredzes ierīkot ātrdarbīgu pieslēgumu, lai ātrdarbīgiem sakariem gatavas ēkas infrastruktūras un/vai koncentrācijas punkta izvēršanas papildu izmaksas būtu pamatotas.
- (27) Ja publisko sakaru tīklu nodrošinātāji izvērš ātrdarbīgus tīklus kādā konkrētā teritorijā, ievērojami apjomradīti ietaupījumi tiek panākti tad, ja savu tīklu tie var ierīkot līdz ēkas koncentrācijas punktam, neatkarīgi no tā, vai attiecīgajā laikā īpašnieki, īpašnieku kooperatīvs vai iedzīvotāji ir skaidri pauduši vēlmi izmantot pakalpojumus, taču ar nosacījumu, ka, izmantojot esošo fizisko infrastruktūru un atjaunojot skarto teritoriju, līdz minimumam tiek samazināta ietekme uz privātīpašumu. Ja tīkls ir ierīkots līdz koncentrācijas punktam, jaunam klientam pieslēgumu iespējams ierīkot par ievērojami

zemāku cenu, jo īpaši tad, ja ir piekļuve ātrdarbīgiem sakariem gatavam ēkas infrastruktūras vertikālam segmentam, kur šāds segments jau ir ierīkots.

- (28) Ņemot vērā e-iekļautības sniegtos sociālos ieguvumus un ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanas ekonomiskos aspektus, gadījumā, kad uz galalietotāja telpām neved jau esoša aktīva vai pasīva ātrdarbīgiem sakariem gatava infrastruktūra vai nav ieviesti alternatīvi risinājumi, kas galalietotājiem nodrošinātu pieslēgumu ātrdarbīgiem elektronisko sakaru tīkliem, visiem publisko sakaru tīklu nodrošinātājiem vajadzētu būt tiesīgiem par saviem līdzekļiem tīklu ierīkot līdz privātīpašumam, taču tad jāpanāk vienošanās ar abonentu un līdz minimumam jāsamazina ietekme uz privātīpašumu, piemēram, ja iespējams, izmantojot esošo infrastruktūru, kas ēkā jau ir pieejama, vai nodrošinot skarto teritoriju pilnīgu atjaunošanu.
- (29) Neskarot uzdevumus, kuri valstu regulatīvajām iestādēm uzticēti atbilstīgi Savienības regulējumam elektronisko sakaru jomā, gadījumos, kad dalībvalstis nav izraudzījušās konkrētas iestādes, lai nodrošinātu konsekventu strīdu izšķiršanas lēmumu pieņemšanu, šajā regulā paredzētās attiecīgās funkcijas, ņemot vērā attiecīgo kompetenci un garantijas nodrošināt neatkarību un objektivitāti, būtu jāpiešķir iestādēm, kuras veic Direktīvas 2002/21/EK 20. pantā paredzētos uzdevumus. Tomēr saskaņā ar subsidiaritātes principu šai regulai nevajadzētu skart dalībvalstu tiesības tajā paredzētās regulatīvās funkcijas piešķirt iestādēm, kas ir piemērotākas to izpildei atbilstīgi attiecīgās valsts konstitucionālajai sistēmai, saskaņā ar kuru paredzēts kompetenču un pilnvaru sadalījums, un šajā regulā paredzētajām prasībām.
- (30) Neatkarīgi no tā, kuru struktūru dalībvalsts izraugās strīdu izšķiršanai, šai struktūrai būtu jānodrošina objektivitāte un neatkarība attiecībā pret iesaistītajām personām. Turklāt izraudzīto iestāžu rīcībā vajadzētu būt pienācīgiem resursiem un pilnvarām piemērot sankcijas gadījumos, kad nav izpildīti pieņemtie lēmumi. °
- (31) Lai nodrošinātu šajā regulā paredzēto informācijas punktu efektīvu darbību, dalībvalstīm, kuras nolemj iecelt citas iestādes, nevis valsts regulatīvo iestādi, kura veic Direktīvas 2002/21/EK 20. pantā paredzētos uzdevumus, būtu jānodrošina, ka šādos informācijas centros ir pieejami pietiekami resursi, kā arī attiecīgā informācija optimālā apjomā par konkrēto teritoriju, ja šādi tās saistībā ar uzticētajiem uzdevumiem (kadastra reģistrs) var nodrošināt ievērojamu efektivitāti. Šajā sakarībā dalībvalstis var apsvērt iespējamās sinerģijas un apjomradītos ietaupījumus, ko varētu panākt saistībā ar vienotajiem kontaktpunktiem 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (Pakalpojumu direktīvas) 6. panta izpratnē, izmantojot esošās struktūras un maksimāli palielinot ieguvumus galalietotājiem.
- (32) Ņemot vērā, ka ierosinātās darbības mērķus, proti, sekmēt ātrdarbīgiem elektronisko sakaru tīkliem piemērotu fizisko infrastruktūru izvēršanu visā Savienībā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šīs darbības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredzēti vienīgi tie pasākumi, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (33) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, konkrēti – tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību un komercnoslēpuma aizsardzību, darījumdarbības brīvība, tiesības uz īpašumu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Dalībvalstīm šī regula jāpiemēro saskaņā ar šīm tiesībām un principiem,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. Šīs regulas mērķis ir atvieglot un stimulēt ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēršanu, veicinot esošo fizisko infrastruktūru koplietošanu un jaunu fizisko infrastruktūru efektīvāku ierīkošanu, lai šādus tīklus varētu izvērst par zemākām izmaksām.
2. Šo regulu piemēro visiem inženiertehniskajiem darbiem un fiziskajai infrastruktūrai, kam definīcijas sniegtas 2. pantā.
3. Šī regula neskar dalībvalstu tiesības saglabāt vai ieviest pasākumus saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kuros ietverti sīkāk izstrādāti noteikumi nekā šajā regulā izklāstītie.
4. Šīs regula neskar Direktīvu 2002/21/EK, Direktīvu 2002/20/EK, Direktīvu 2002/19/EK, Direktīvu 2002/22/EK un Direktīvu 2002/77/EK.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas izklāstītas Direktīvā 2002/21/EK, Direktīvā 2002/20/EK, Direktīvā 2002/19/EK, Direktīvā 2002/22/EK un Direktīvā 2002/77/EK.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) „tīkla operators” ir elektronisko sakaru tīkla nodrošinātājs, kā arī uzņēmums, kurš nodrošina fizisko infrastruktūru, kas izveidota nolūkā sniegt gāzes un elektroenerģijas ražošanas, transportēšanas vai sadales pakalpojumus, tostarp sabiedrisko vietu apgaismošanas pakalpojumus, siltumapgādes un ūdensapgādes pakalpojumus, tostarp notekūdeņu un kanalizācijas izvadīšanas vai attīrīšanas pakalpojumus, kā arī transporta pakalpojumus, aptverot dzelzceļu, autoceļus, ostas un lidostas;
- 2) „fiziskā infrastruktūra” ir jebkurš neaktīvs tīkla elements, piemēram, caurules, masti, kanāli, kontrolkameras, kabeļu akas, sadales skapji, ēkas vai ēku ievadi, antenu iekārtas, torņi un balsti un ar tiem saistītie objekti;
- 3) „ātrdarbīgs elektronisko sakaru tīkls” ir elektronisko sakaru tīkls, kas spēj nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus ar ātrumu vismaz 30 Mb/s;
- 4) „inženiertehniskie darbi” ir vispārīgās celtniecības vai inženiertehnisko būvdarbu kopējais iznākums, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku vai tehnisku funkciju un ietver vienu vai vairākus fiziskās infrastruktūras elementus;
- 5) „publiskā sektora iestāde” ir valsts, reģiona vai vietējās pašvaldības iestāde, publisko tiesību subjekts vai apvienība, ko veido viena vai vairākas šādas iestādes vai viens vai vairāki šādi publisko tiesību subjekti;
- 6) „publisko tiesību subjekts” ir jebkura struktūra:
 - a) kas nodibināta ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas vajadzības un neveic rūpnieciskas vai komerciālas darbības;
 - b) kam ir juridiskas personas statuss;
 - c) ko pilnībā vai galvenokārt finansē valsts, reģionu vai vietējo pašvaldību iestādes vai citi publisko tiesību subjekti, vai ko pārrauga šādas iestādes vai subjekti, vai kuru

valdē, pārvaldē vai uzraudzības padomē vairāk nekā pusi locekļu ieceļ valsts, reģionu vai vietējo pašvaldību iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;

7) „ēkas fiziskā infrastruktūra” ir fiziskā infrastruktūra galalietotāja telpās, tostarp kopīpašumā esoši elementi, kas paredzēta vadu un/vai bezvadu piekļuves tīklu izvietojumam, kur šādi piekļuves tīkli spēj nodrošināt elektronisko sakaru pakalpojumus un savienot ēkas koncentrācijas punktu ar tīkla pieslēgumpunktu;

8) „ātrdarbīgiem sakariem gatava ēkas fiziskā infrastruktūra” ir tāda ēkas fiziskā infrastruktūra, kas paredzēta ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementu izvietojumam;

9) „kapitālās renovācijas darbi” ir celtniecības darbi vai inženiertehniskie būvdarbi galalietotāja telpās, kuru laikā veiktas strukturālas izmaiņas ēkas fiziskajā infrastruktūrā un attiecībā uz kuriem jābūt saņemtai būvatļaujai;

10) „atļauja” ir kompetentās iestādes oficiāls vai netiešs lēmums, kas pieņemts jebkādā procedūrā, saskaņā ar kuru personai ir jāveic pasākumi, lai celtniecības darbus vai inženiertehniskos būvdarbus veiktu likumīgi.

3. pants

Piekļuve esošajai fiziskajai infrastruktūrai

1. Ikvienam tīkla operatoram ir tiesības piedāvāt piekļuvi savai fiziskajai infrastruktūrai, lai tajā izvērstu ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus.

2. Ja no uzņēmuma, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir saņemts īpašs rakstisks pieprasījums, ikvienam tīkla operatoram ir pienākums izpildīt visus pamatotus pieprasījumus par piekļuvi tā fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar taisnīgiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu, nolūkā izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus.

3. Jebkuru atteikumu piešķirt piekļuvi pamato ar objektīviem kritērijiem, kas jo īpaši var attiekties uz:

a) tās fiziskās infrastruktūras tehnisko piemērotību, attiecībā uz kuru ir pieprasīta piekļuve, lai izvietotu jebkurus 2. punktā minētos elektronisko sakaru tīklu elementus;

b) šā punkta a) apakšpunktā minēto elementu izvietojumam vajadzīgās telpas pieejamību;

c) jebkura jau izvēsta tīkla integritāti un drošību;

d) nopietnu traucējumu risku, ko varētu radīt plānotie elektronisko sakaru pakalpojumi saistībā ar citiem pakalpojumiem, kurus sniedz vienā un tajā pašā fiziskajā infrastruktūrā;

e) tādu alternatīvu risinājumu pieejamību, kurus izmantojot, tīkla operators var nodrošināt vairumtirdzniecības piekļuvi fiziskajai tīkla infrastruktūrai, un kuri ir piemēroti ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai.

Jebkura atteikuma iemeslus tīkla operators norāda viena mēneša laikā pēc rakstiska piekļuves pieprasījuma saņemšanas.

4. Ja divu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts rakstisks pieprasījums piešķirt piekļuvi, piekļuve ir atteikta vai nav panākta vienošanās par īpašiem noteikumiem un nosacījumiem, tostarp attiecībā uz cenu, jebkura no pusēm ir tiesīga lūgt, lai jautājumu izskata kompetentā valsts strīdu izšķiršanas struktūra.

5. Šā panta 4. punktā minētā valsts strīdu izšķiršanas struktūra, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu, iespējami īsākā termiņā un katrā ziņā četru mēnešu laikā izdod saistošu lēmumu, lai atrisinātu strīdu, kas radies 4. punktā minētajā situācijā, tostarp nosakot

taisnīgus noteikumus, nosacījumus un vajadzības gadījumā cenu un nevienai no pusēm neliedzot ierosināt lietu tiesā. Strīdu izšķiršanas struktūra visos gadījumos, nosakot cenu, ņem vērā pieprasītās piekļuves ietekmi uz uzņēmējdarbības plānu, kam atbilstīgi ieguldījumus veicis tīkla operators, kuram šī piekļuve ir pieprasīta; jo īpaši tas attiecas uz nesen izbūvētām fiziskajām infrastruktūrām, ko izmanto ātrdarbīgu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai.

4. pants

Pārredzamība attiecībā uz fizisko infrastruktūru

1. Lai pieprasītu piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai saskaņā ar 3. pantu, visiem uzņēmumiem, kuriem atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir tiesības ar vienotā informācijas centra starpniecību pēc pieprasījuma piekļūt šādam informācijas kopuma minimumam par jebkura tīkla operatora esošo fizisko infrastruktūru:

- a) atrašanās vieta, maršruts un ģeogrāfiskās koordinātas;
- b) infrastruktūras izmērs, veids un pašreizējais izmantojums;
- c) īpašnieka vai fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētāja nosaukums un kontaktinformācija.

Uzņēmums, kas pieprasa piekļuvi, precīzi norāda attiecīgo teritoriju, kurā paredzēts izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus.

Piekļuvi informācijas minimumam par norādīto teritoriju piešķir nekavējoties, izmantojot elektroniskos līdzekļus, saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem. Vienotais informācijas centrs piekļuvi informācijas minimumam var ierobežot tikai tad, ja tas nepieciešams saistībā ar tīklu drošību un integritāti vai ekspluatācijas noslēpumiem un komercnoslēpumiem.

Vienotais informācijas centrs nodrošina, lai piekļuve informācijas minimumam saskaņā ar šo punktu tiktu nodrošināta vēlākais līdz *[Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu datumu: šīs regulas spēkā stāšanās datums + 12 mēneši]*.

2. Visas publiskā sektora iestādes, kuru rīcībā ir elektroniskā formātā sagatavots 1. punktā minētais informācijas minimums par tīkla operatora fizisko infrastruktūru, savu pilnvaru robežās, izmantojot elektroniskos līdzekļus, dara to pieejamu vienotajam informācijas centram līdz *[Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu datumu: šīs regulas spēkā stāšanās datums + 6 mēneši]*. Visus šādas informācijas papildinājumus un jaunu 1. punktā minēto informācijas minimumu, ko saņēmusi publiskā sektora iestāde, dara pieejamus vienotajam informācijas centram viena mēneša laikā pēc attiecīgās informācijas saņemšanas.

3. Ja 1. punktā minētais informācijas minimums nav publiskā sektora iestāžu rīcībā, kā noteikts 2. punktā, pēc vienotā informācijas centra īpaša pieprasījuma ikviens tīkla operators elektroniski dara pieejamu 1. punktā minēto informācijas minimumu par savu fizisko infrastruktūru viena mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Tīkla operators dara pieejamus vienotajam informācijas centram visus informācijas minimuma papildinājumus viena mēneša laikā no fiziskā tīkla faktiskās pārveidošanas, atbilstīgi kurai mainīts šis informācijas minimums.

4. Ja 1. punktā minētais informācijas minimums nav pieejams ar vienotā informācijas centra starpniecību, tīklu operatori nodrošina piekļuvi šādi informācijai pēc tā uzņēmuma īpaša rakstiska pieprasījuma, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus. Pieprasījumā precīzi norāda attiecīgo teritoriju, kurā paredzēts izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu

elementus. Piekļuvi informācijai piešķir viena mēneša laikā pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem, neskarot atbilstīgi 1. punktam noteiktos ierobežojumus.

5. Ja no uzņēmuma, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir saņemts īpašs rakstisks pieprasījums, tīklu operatori izpilda pamatotus pieprasījumus veikt vietas apsekojumus attiecībā uz to fiziskās infrastruktūras konkrētiem elementiem. Pieprasījumā precīzi norāda attiecīgos tīkla elementus nolūkā izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus. Atļauju veikt vietas apsekojumus attiecībā uz norādītajiem tīkla elementiem piešķir viena mēneša laikā pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem, neskarot atbilstīgi 1. punktam noteiktos ierobežojumus.

6. Ja no uzņēmuma, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir saņemts īpašs rakstisks pieprasījums, ikviens tīkla operators dara pieejamu turpmāk minēto informācijas kopuma minimumu par notiekošajiem vai plānotajiem inženiertehniskajiem darbiem, kas saistīti ar fizisko infrastruktūru, attiecībā uz kuriem atļauja ir piešķirta, atļaujas piešķiršanas procedūra ir uzsākta vai pirmo atļaujas pieprasījumu kompetentajām iestādēm paredzēts iesniegt nākamajos sešos mēnešos:

- a) atrašanās vieta un darbu veids;
- b) iesaistītie tīkla elementi;
- c) plānotais darbu sākšanas datums un to ilgums;
- d) kontaktinformācija.

Tā uzņēmuma pieprasījumā, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, precīzi norāda attiecīgo teritoriju, kurā paredzēts izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus. Divu nedēļu laikā pēc rakstiska pieprasījuma saņemšanas tīklu operatori sniedz pieprasīto informāciju saskaņā ar samērīgiem, nediskriminējošiem un pārredzamiem nosacījumiem, neskarot atbilstīgi 1. punktam noteiktos ierobežojumus.

7. Tīkla operators var noraidīt saskaņā ar 6. punktu iesniegto pieprasījumu, ja:

- pieprasīto informāciju tas ir darījis publiski pieejamu elektroniskā formātā vai
- piekļuve šādai informācijai ir nodrošināta ar vienotā informācijas centra starpniecību.

8. Pēc īpaša pieprasījuma ikviens tīkla operators dara pieejamu vienotajam informācijas centram 6. punktā minēto informācijas kopuma minimumu.

9. Ja rodas strīds par 4.–7. punktā paredzētajām tiesībām un pienākumiem, jebkura no pusēm ir tiesīga lūgt, lai jautājumu izskata valsts strīdu izšķiršanas struktūra. Struktūra, kas ir atbildīga par strīdu izšķiršanu, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu, izdod saistošu lēmumu, lai atrisinātu strīdu iespējami īsākā termiņā un katrā ziņā divu mēnešu laikā, nevienai no pusēm neliedzot ierosināt lietu tiesā.

10. Ja esošās fiziskās infrastruktūras tiek uzskatītas par tehniski nepiemērotām ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu izvēšanai, dalībvalstis var paredzēt atbrīvojumu no 1.–5. punktā paredzētajiem pienākumiem. Šajā sakarībā šādi pasākumi ir pienācīgi pamatoti. Ieinteresētajām personām dod iespēju pieņēmamā termiņā izteikt apsvērumus par pasākumu projektiem. Par visiem šādiem pasākumiem paziņo Komisijai.

5. pants

Inženiertehnisko darbu koordinēšana

1. Ikvienam tīkla operatoram ir tiesības sarunās apspriest līgumus par inženiertehnisko darbu koordinēšanu ar uzņēmumiem, kuriem atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, nolūkā izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus.
2. Ikviens uzņēmums, kurš veic inženiertehniskos darbus, kas pilnībā vai daļēji finansēti no publiskiem līdzekļiem, izpilda visus pamatotus pieprasījumus, ko saistībā ar līgumiem par inženiertehnisko darbu koordinēšanu iesnieguši uzņēmumi, kuriem atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus nolūkā izvērst ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementus, saskaņā ar pārredzamiem un nediskriminējošiem nosacījumiem, ja vien tas nerada nekādas izmaksas papildus sākotnēji plānoto inženiertehnisko darbu izmaksām un ja koordinēšanas pieprasījums ir iesniegts iespējami drīz un katrā ziņā vismaz vienu mēnesi pirms galīgā projekta iesniegšanas kompetentajām iestādēm, lai saņemtu atļauju.
3. Ja līgums par inženiertehnisko darbu koordinēšanu saskaņā ar 2. punktu nav noslēgts viena mēneša laikā pēc oficiālā pieprasījuma to apspriest, jebkura no pusēm ir tiesīga lūgt, lai jautājumu izskata kompetentā valsts strīdu izšķiršanas struktūra.
4. Šā panta 3. punktā minētā valsts strīdu izšķiršanas struktūra, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu, iespējami īsākā termiņā un katrā ziņā divu mēnešu laikā izdod saistošu lēmumu, lai atrisinātu strīdu, kas radies 3. punktā minētajā situācijā, tostarp noteiktu taisnīgus un nediskriminējošus noteikumus, nosacījumus un vajadzības gadījumā maksājumus, nevienai no pusēm neliedzot ierosināt lietu tiesā.
5. Ja inženiertehnisko darbu vērtība ir nenožīmīga, dalībvalstis var paredzēt atbrīvojumu no šajā pantā paredzētajiem pienākumiem. Šajā sakarībā šādi pasākumi ir pienācīgi pamatoti. Ieinteresētajām personām dod iespēju pieņemt termiņā izteikt apsvērumus par pasākumu projektiem. Par visiem šādiem pasākumiem paziņo Komisijai.

6. pants

Atļaujas piešķiršana

1. Ikvienam uzņēmumam, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir tiesības pēc pieprasījuma, izmantojot elektroniskos līdzekļus un ar vienotā informācijas centra starpniecību, piekļūt jebkādai informācijai par nosacījumiem un procedūrām, kas piemērojamas, lai piešķirtu inženiertehnisko darbu atļaujas, kuras vajadzīgas ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementu izvērsšanai, tostarp informācijai par šādiem elementiem piemērojamiem atbrīvojumiem attiecībā uz dažām vai visām atļaujām, kas jāsaņem saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
2. Ikvienam uzņēmumam, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, ir tiesības, izmantojot elektroniskos līdzekļus un ar vienotā informācijas centra starpniecību, iesniegt pieteikumus, lai saņemtu inženiertehnisko darbu atļaujas, kas vajadzīgas ātrdarbīgu elektronisko sakaru tīklu elementu izvērsšanai. Vienotais informācijas centrs atvieglo un koordinē atļauju piešķiršanas procedūru. Jo īpaši tas nodrošina, lai pieteikumi tiktu pārsūtīti visām kompetentajām iestādēm, kuras ir iesaistītas attiecīgo inženiertehnisko darbu atļauju piešķiršanā, kā arī uzrauga, vai tiek ievēroti 3. punktā noteiktie termiņi.
3. Kompetentās iestādes apstiprina vai noraida atļaujas piešķiršanu sešu mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas, neskarot citus īpašus termiņus vai pienākumus, kas noteikti procedūras pareizai veikšanai un ir piemērojami atļaujas piešķiršanas procedūrai saskaņā ar valsti vai Savienības tiesībām. Jebkuru atteikumu pienācīgi pamato uz objektīvu, pārredzamu, nediskriminējošu un samērīgu kritēriju pamata.

4. Ikvienam uzņēmumam, kuram atļauts nodrošināt elektronisko sakaru tīklus, bet kuram radīti zaudējumi 3. punktā noteikto termiņu neievērošanas dēļ, ir tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem no attiecīgās kompetentās iestādes saņemt kompensāciju par nodarītajiem zaudējumiem.

7. pants

Iekārtas ēkas iekšpusē

1. Visas jaunceltnes, kurās atrodas galalietotāja telpas, tostarp kopīpašumā esošie elementi, attiecībā uz ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu šīs regulas spēkā stāšanās datumu*], aprīko ar ātrdarbīgiem sakariem gatavu ēkas fizisko infrastruktūru līdz tīkla pieslēgumpunktiem. Tādu pašu pienākumu piemēro kapitālās renovācijas darbiem, attiecībā uz ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu šīs regulas spēkā stāšanās datumu*].

2. Visas daudzdzīvokļu jaunceltnes, attiecībā uz ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu šīs regulas spēkā stāšanās datumu*], aprīko ar koncentrācijas punktu, kas atrodas ēkā vai ārpus tās un ir pieejams elektronisko sakaru tīklu nodrošinātājiem, ļaujot pieslēgties ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas infrastruktūrai. Tādu pašu pienākumu piemēro daudzdzīvokļu ēku kapitālās renovācijas darbiem, attiecībā uz ko būvatļauju pieteikumi ir iesniegti pēc [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu šīs regulas spēkā stāšanās datumu*].

3. Attiecībā uz noteiktām ēku kategorijām, jo īpaši viengimenes dzīvojamām mājām, vai kapitālās renovācijas darbiem dalībvalstis var paredzēt atbrīvojumu no 1. un 2. punktā paredzētajiem pienākumiem, ja ar šo pienākumu izpildi saistītās izmaksas ir nesamērīgas. Šādi pasākumi ir pienācīgi pamatoti. Ieinteresētajām personām dod iespēju pieņemamā termiņā izteikt apsvērumus par pasākumu projektiem. Par visiem šādiem pasākumiem paziņo Komisijai.

8. pants

Piekļuve iekārtām ēkās iekšpusē

1. Ikvienam publisko sakaru tīklu nodrošinātājam, lai piekļūtu ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas fiziskajai infrastruktūrai, ir tiesības savu tīklu ierīkot līdz koncentrācijas punktam, ar nosacījumu, ka līdz minimumam ir samazināta ietekme uz privātīpašumu un tas tiek darīts par saviem līdzekļiem.

2. Ikvienam publisko sakaru tīklu nodrošinātājam ir tiesības atbilstīgi pieņemamiem noteikumiem piekļūt jebkurai ātrdarbīgiem sakariem gatavai ēkas fiziskajai infrastruktūrai, ja dublēšana ir tehniski neiespējama vai ekonomiski neefektīva. Ēkas fiziskās infrastruktūras izmantošanas tiesību turētājs piešķir piekļuvi saskaņā ar nediskriminējošiem noteikumiem un nosacījumiem.

3. Ja līgums par piekļuvi saskaņā ar 1. un 2. punktu nav noslēgts divu mēnešu laikā pēc oficiālā piekļuves pieprasījuma, jebkura no pusēm ir tiesīga lūgt, lai jautājumu izskata kompetentā valsts strīdu izšķiršanas struktūra ar mērķi novērtēt atbilstību minētajos punktos noteiktajām prasībām. Šī valsts strīdu izšķiršanas struktūra, pilnībā ievērojot proporcionalitātes principu, izdod saistošu lēmumu, lai atrisinātu strīdu iespējami īsākā termiņā un katrā ziņā divu mēnešu laikā, nevienai no pusēm neliedzot ierosināt lietu tiesā.

4. Ja nav pieejamas ātrdarbīgiem sakariem gatavas ēkas infrastruktūras, ikvienam publisko sakaru tīklu nodrošinātājam ir tiesības sava tīkla iekārtas ierīkot līdz ātrdarbīgu elektronisko sakaru pakalpojumu abonenta telpām, ja ir panākta vienošanās ar abonentu, līdz minimumam samazināta ietekme uz privātīpašumu un tas tiek darīts par saviem līdzekļiem.

*9. pants
Kompetentās iestādes*

1. Valsts regulatīvā iestāde, kas veic Direktīvas 2002/21/EK 20. pantā paredzētos uzdevumus, pilda 3. panta 4. punktā, 4. panta 9. punktā, 5. panta 4. punktā un 8. panta 3. punktā minētās valsts strīdu izšķiršanas struktūras funkciju, ja vien dalībvalsts neieceļ citas kompetentās iestādes.
2. Jebkura cita valsts strīdu izšķiršanas struktūra, kuru dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar 1. punktu, ir juridiski un funkcionāli neatkarīga no visiem tīklu operatoriem. Tā ir pilnvarota tīklu operatoriem uzlikt atbilstīgas, efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas par to pienākumu nepildīšanu, kas izriet no strīda izšķiršanas laikā pieņemtajiem lēmumiem.
3. Valsts regulatīvā iestāde, kas veic Direktīvas 2002/21/EK 20. pantā paredzētos uzdevumus, pilda 4. un 6. pantā minētā vienotā informācijas centra funkcijas, ja vien dalībvalsts neieceļ citas kompetentās iestādes.
4. Jebkurš cits vienotais informācijas centrs, kuru dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar 3. punktu, ir pilnvarots tīklu operatoriem uzlikt atbilstīgas, efektīvas, samērīgas un preventīvas sankcijas par to pienākumu nepildīšanu, kas izriet no 4. panta 3. un 8. punkta.
5. Visu to kompetento iestāžu nosaukumus, kas atbilstīgi šim pantam izraudzītas uzdevuma izpildei saskaņā ar šo regulu, dalībvalstis paziņo Komisijai līdz [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu šīs regulas spēkā stāšanās datumu*], bet jebkādas šajā saistībā veiktās izmaiņas – līdz šādas izraudzīšanas vai izmaiņu spēkā stāšanās datumam.
6. Visus lēmumus, ko pieņēmusi jebkura no šajā pantā minētajām kompetentajām iestādēm, var pārsūdzēt tiesā saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

*10. pants
Pārskatīšana*

Komisija iesniedz ziņojumu par šīs regulas īstenošanu Eiropas Parlamentam un Padomei vēlākais līdz [*Publikāciju birojs – ierakstīt precīzu datumu: šīs regulas spēkā stāšanās datums + 3 gadi*]. Ziņojumā iekļauj kopsavilkumu par šajā regulā paredzēto pasākumu ietekmi un novērtējumu par virzību tās mērķu sasniegšanā.

*11. pants
Stāšanās spēkā*

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*